

Anna Kizińska
Uniwersytet Warszawski
anna.kizinska@uw.edu.pl

ANGIELSKIE EKWIWALENTY TERMINU „WYKONAWCA TESTAMENTU”

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/RP.2018.006>

Zarys treści: Celem artykułu jest wstępna ocena angielskich ekwiwalentów polskiego terminu „wykonawca testamentu” proponowanych w najbardziej popularnych specjalistycznych słownikach dwujęzycznych. Badane ekwiwalenty to między innymi „executor of a will”, „executor of testament” i „executor nominate”. Aby ocenić proponowane ekwiwalenty w artykule poddano analizie definicje polskich terminów oraz definicje ich ekwiwalentów występujących w słownikach prawa brytyjskiego. Ponadto sprawdzono, czy proponowane ekwiwalenty występują w dokumentach źródeł prawa brytyjskiego oraz tekstach doktryny (podręczniki prawnicze). W artykule zostały również określone techniki przekładowe, zastosowane podczas formułowania omawianych ekwiwalentów.

Słowa kluczowe: termin prawny, ekwiwalent, ekwiwalent funkcjonalny, technika przekładowa, kalka, wykonawca testamentu, prawo spadkowe

Celem artykułu jest ocena trafności angielskich ekwiwalentów polskiego terminu „wykonawca testamentu” występujących w specjalistycznych słownikach dwujęzycznych. Są to słowniki opublikowane w Polsce w ciągu prawie 30 lat. W artykule zostaną poddane analizie definicje ekwiwalentów proponowanych w angielskich słownikach prawa. Wymienione w bibliografii słowniki, z których pochodzą definicje terminów angielskich, obejmują przede wszystkim terminy prawa angielskiego („English law”), ale brakuje w nich informacji, czy obejmują one terminy prawa obowiązującego na terenie Anglii, czy też Anglii i Walii, czy może całego Zjednoczonego Królestwa, przyjmuje się więc, że terminy w nich zdefiniowane są instytucjami prawa brytyjskiego (Zjednoczonego Królestwa). Należy dodać, że słownik Jowitta

zawiera hasła charakterystyczne dla prawa Szkocji. Definicja polskiego terminu pochodzi z *Encyklopedii prawa* (Kalina-Prasznic 2007: 323).

Ponadto proponowane ekwiwalenty zostaną zbadane pod względem ich występowania lub niewystępowania w tekstach doktryny prawa, tj. w wybranych podręcznikach omawiających przepisy spadkowe Zjednoczonego Królestwa. Treść tych opracowań obejmuje zagadnienia dotyczące systemu prawa obowiązującego na terenie Anglii, czy nawet Anglii i Walii, jak również Szkocji, dlatego zakłada się, że pojawiające się w nich terminy opisują instytucje prawa brytyjskiego (Zjednoczonego Królestwa).

Ostatnim etapem badania jest sprawdzenie, czy dany ekwiwalent występuje w źródłach prawa brytyjskiego i w korpusie języka angielskiego. Jeżeli pojawia się on w bazie legislation.gov.uk, uznaje się, że jest używany w języku obowiązującego prawa. Baza legislation.gov.pl zawiera „większość typów aktów źródeł prawa oraz towarzyszące im dokumenty objaśniające” (<http://www.legislation.gov.uk>). Są to między innymi ustawy Zjednoczonego Królestwa (UK Public General Acts), ustawy lokalne Zjednoczonego Królestwa (UK Local Acts), ustawy Parlamentu Szkocji (Acts of the Scottish Parliament), ustawy dawnego Parlamentu Szkocji (Acts of the Old Scottish Parliament), akty normatywne przyjmowane przez Zgromadzenie Narodowe Walii (Measures of the National Assembly for Wales¹), ustawy Zgromadzenia Irlandii Północnej (Acts of the Northern Ireland Assembly). Baza zawiera całość ustawodawstwa od roku 1988 (<http://www.legislation.gov.uk>). Występowanie proponowanych ekwiwalentów w języku angielskim będzie natomiast sprawdzone dzięki British National Corpus, który jest korpusem tworzonym przez rodzimych użytkowników języka i składa się z tekstów różnego rodzaju (np. tekstów języka literackiego czy naukowego) (Twardo 2009: 244). Korpus stanowi zbiór stu milionów słów języka pisanego i mówionego (90% to słowa języka pisanego, 10% to słowa języka mówionego) (<http://www.natcorp.ox.ac.uk/corpus/index.xml> 2012).

Na podstawie badania zostaną określone techniki przekładowe zastosowane podczas formułowania omawianych ekwiwalentów słownikowych (dalej umownie zwanych ekwiwalentami) oraz oceniona trafność ekwiwalentów słownikowych dla terminu „wykonawca testamentu”.

Wyrażenie „wykonawca testamentu” jest terminem w rozumieniu Łukaszyna i Zmarzer: „wyraz (połączenie wyrazowe) o konwencjonalnie określonej, ściśle zdefiniowanej strukturze pojęciowej, w zasadzie jednoznaczny i nie

¹ Tłumaczenie nazwy aktu prawnego z angielskiego na polski pochodzi z portalu <https://e-justice.europa.eu> (dostęp: 15 sierpnia 2015 r.).

podlegający interpretacji o charakterze emocjonalnym, posiadający natomiast zdolności systemotwórcze” (2001: 21). Termin poddany analizie jest też terminem faktycznym, a nie prawnym według definicji Lecha Morawskiego:

Termin prawny to termin występujący w tekście prawnym, którego wszystkie kryteria stosowalności określone są przez prawo w postaci definicji legalnych – równościowych lub częściowych. Z kolei terminem faktycznym jest ten termin, którego kryteria stosowalności (orzekanie o czymś czy o kimś) nie są sformułowane w tekście prawnym. (Morawski 1980: 187)

„Tekst prawny” rozumie się w niniejszym artykule zgodnie z definicją Gizberta-Studnickiego (1986: 26) jako tekst aktu normatywnego, a „tekst prawniczy” jako tekst wyrażony w języku prawniczym, zdefiniowanym przez Wróblewskiego następująco: „język, którym posługują się prawnicy” (1948: 136). Instytucją prawa polskiego określa się w niniejszym artykule instytucję regulowaną przez obowiązujące przepisy polskie, natomiast instytucją prawa brytyjskiego – instytucję regulowaną przez system prawa Anglii i Walii i/lub Szkocji, i/lub Irlandii Północnej. Należy podkreślić, że Anglia i Walia mają wspólny system prawny, natomiast Szkocja i Irlandia Północna – odrębne systemy prawne.

1. Wykonawca testamentu w systemie prawa polskiego oraz Anglii i Walii

Spadkodawca, który decyduje się na sporządzenie testamentu, dąży do tego, aby po śmierci jego wola została uszanowana. Jeżeli testament przewiduje liczne rozrządzenia, mogą wynikać trudności w ich realizacji. Instytucją wykonawcy testamentu ma na celu zapewnienie uszanowania ostatniej woli spadkodawcy (Kordasiewicz 2016: 494–495). Termin faktyczny „wykonawca testamentu” definiowany jest w doktrynie następująco:

osoba powołana w testamencie w celu wykonania rozrządzeń spadkodawcy [...]. Zakres obowiązków wykonawcy testamentu określa spadkodawca, jeżeli spadkodawca nie postanowił inaczej – wykonawca testamentu powinien zarządzać majątkiem spadkowym, spłacić długi spadkowe, w szczególności wykonać zapisy i polecenia, a następnie wydać spadkobiercom majątek spadkowy zgodnie z wolą spadkodawcy i z ustawą. (Kalina-Prasznic 2007: 323)

Spadkodawca sam wyznacza wykonawcę testamentu, można go więc powołać tylko w testamencie, co jest wyrazem zaufania wykonawcy do powołanej osoby (Kordasiewicz 2016: 496). Nie istnieje możliwość przeniesienia tych uprawnień na inny podmiot (Zelek 2015: 1679). Jedynym przewidzianym w kodeksie cywilnym ograniczeniem dotyczącym wyboru wykonawcy jest wymóg posiadania przez tę osobę pełnej zdolności do czynności prawnych. W literaturze dominuje stanowisko, że funkcję wykonawcy może pełnić również osoba prawna (Zelek 2015: 1678). Co istotne, testator może posłużyć się konstrukcją podstawienia wykonawcy, wyznaczając do tej funkcji inny podmiot, który ją obejmie w sytuacji, gdy wyznaczony podmiot nie chciałby lub nie mógłby jej pełnić (Zelek 2015: 1677).

W prawie Anglii i Walii według podręcznika *Succession Law* (Kerridge, Brierley 2009: 399) występuje pięć głównych terminów określających osoby powołane do zarządzania spadkiem po śmierci zmarłego. „Personal representatives” (wykonawcy testamentu lub zarządcy masy spadkowej – tłum. za Berezowski 2015) dzielą się na „executors” (wykonawców testamentu – tłum. za Berezowski 2015) i „administrators” (zarządców masy spadkowej – tłum. za Berezowski 2015).

„Executors” mogą zostać powołani przez testatora na mocy testamentu (w sposób wyraźny lub dorozumiany), na mocy pełnomocnictwa udzielonego w testamencie oraz przez sąd, który ma uprawnienie do wyznaczenia osoby nazywanej „executor” w jednym, ściśle określonym przypadku. Ustawa mianowicie przewiduje taką możliwość, gdy sąd powołuje „substituted personal representative” (substytucyjnego wykonawcę testamentu lub zarządcę masy spadkowej – tłum. A.K.), który staje się „executor”, jeżeli zostaje powołany do działania wraz z innymi „executors”. Jeżeli brak innych „executors”, to osoba ta nazywana jest „administrator” (Kerridge, Brierley 2009: 399–410). W zasadzie „executor” nie może przekazać swoich uprawnień komuś innemu, ponieważ powierzenie wspomnianej funkcji ściśle wiąże się z zaufaniem testatora do określonej osoby. Możliwe jest jednak przeniesienie funkcji w przypadku śmierci osoby wyznaczonej do jej pełnienia oraz za zgodą sądu w jeszcze jednej sytuacji przewidzianej w ustawie Public Trustee Act 1906, section 6 (2).

„Administrators” to osoby, którym sąd udziela „letters of administration” (uprawnienia do wykonania spadku – tłum. za Berezowski 2015). „Administrator” może zostać wyznaczony wyłącznie przez sąd w przypadku dziedziczenia ustawowego lub w sytuacji, gdy powołany w testamencie „executor” nie może lub nie chce przyjąć tej funkcji (Kerridge, Brierley 2009: 411–415).

2. Ekwiwalenty angielskie

Poniżej przedstawione zostały angielskie ekwiwalenty terminu „wykonawca testamentu” lub podobnych haseł słownikowych odnoszących się do instytucji prawa spadkowego oraz ich źródła.

Słownik	Ekwiwalent(y) angielski(e)
Borkowski 2011	executor of testament
Myrczek-Kadłubicka 2013	---
<i>Słownik prawny polsko-angielski</i> 1986	executor of a will
Oźga 2009	execution of a will (wykonawca woli zmarłego – executor)
Pieńkos 2002	executor of a will

W słownikach dwujęzycznych proponuje się następujące ekwiwalenty angielskie dla polskiego terminu „wykonawca testamentu”: „executor of testament”, „executor of a will”. Ponadto w jednym ze słowników pojawia się „executor” jako ekwiwalent polskiego hasła „wykonawca woli zmarłego”. To polskie wyrażenie nie występuje w bazie Lex.online, zawierającej między innymi źródła prawa polskiego, komentarze do nich oraz artykuły z czasopism prawniczych (http://www.biblioteka.ahe.lodz.pl/sites/default/files/Prezentacja_LEX_0.pdf), co oznacza, że nie jest terminem prawnym ani faktycznym. W związku z powyższym istnieje znacząca wątpliwość, czy hasło jest użyteczne dla tłumaczy, ponieważ omawiane wyrażenie prawdopodobnie nie pojawi się w tłumaczonych tekstach sformułowanych w języku prawa czy w języku prawniczym².

3. Ocena proponowanych ekwiwalentów angielskich

Ekwiwalent „executor of a will” proponowany przez dwa słowniki (*Słownik prawny polsko-angielski* 1986; Pieńkos 2002) oraz ekwiwalent „executor of testament” (Borkowski 2011) nie występują w tekstach obowiązujących źródeł prawa. Omawiane wyrażenia nie pojawiają się również w angielsko-polskich słownikach specjalistycznych (Myrczek-Kadłubicka 2013; Oźga 2009; Jaślan

² „Język prawny” oznacza język ustawodawcy, jego źródłem są przepisy prawne; „język prawniczy” to „język, którym posługują się prawnicy” (Wróblewski 1948: 56, 136).

2015; Bujalski 2009) oraz w angielskich słownikach prawa (*Dictionary of Law* 2003; Curzon 2002; *Jowitt's Dictionary of English Law* 1959) czy w wybranych angielskich podręcznikach prawa prywatnego (Birks 2000; Kerridge, Brierley 2009).

Należy dodać, że „executor of a will” pojawia się w bazie źródeł prawa z przedimkiem określonym. „Executor of the will” występuje jednokrotnie w identycznym kontekście, w tej samej, zatytułowanej Interpretacja, części ustaw Ulster Bank Act 1992, Citibank International Act 1993, Unibank Act 1993, Commercial and Private Bank Act 1991, Allied Irish Banks Act 1993:

Provisions as to trust property transferred and vested and provisions as to wills
 (1) Any property transferred to, and vested in, the Bank by virtue of this Act which immediately before the appointed day was held by the Trust Company, whether alone or jointly with any other person, as trustee or custodian trustee of any trust deed, settlement, covenant, agreement or will (whether originally so appointed or not, and whether appointed under hand or seal, or by order of any court), or as **executor of the will**, or administrator of the estate, of a deceased person, or as judicial trustee appointed by order of any court, or in any other fiduciary capacity, shall, on and from the appointed day, be held by the Bank alone or, as the case may be, jointly with such other person in the same capacity upon the trusts, and with and subject to the powers, provisions and liabilities, applicable thereto respectively.

Ponadto badany ekwiwalent występuje jednokrotnie w bardzo zbliżonych do siebie definicjach „trustee” w następujących ustawach: HBOS Group Reorganisation Act 2006, Barclays Group Reorganisation Act 2002, Australia and New Zealand Banking Group Act 1996 oraz HSBC Investment Banking Act 2002, National Australia Group Europe Act 2001, HFC Bank Act 1999, Lloyds TSB Act 1998, Hill Samuel Bank and United Dominions Trust Act 1994:

“trustee” includes a trustee or custodian trustee of any trust deed, settlement, covenant, agreement or will; **executor of the will**, or administrator of the estate, of a deceased person; judicial trustee appointed by order of any court; attorney for another person; or any other person acting in a fiduciary capacity; [...]

„Executor of the will” pojawia się również w dokumencie Cemeteries Clauses Act 1847:

Any clerk in holy orders of the Established Church, not being prohibited by the bishop, nor under ecclesiastical censure, at the request of the **executor of the will**

of any deceased person, or any other person having the charge of the burial of the body of any deceased person, and with the consent of the chaplain for the time being of the cemetery, or if there be no chaplain with the consent of the bishop, may perform the said burial service over such body in the consecrated part of the cemetery.

Na podstawie kontekstu można stwierdzić, że w przytoczonych cytatach ten proponowany ekwiwalent słownikowy oznacza instytucję prawa spadkowego, która spełnia tę samą funkcję co polski wykonawca testamentu, a mianowicie zarządza majątkiem zmarłego zgodnie z jego wolą.

Wyrażenie „executor of the will” nie pojawia się w polsko-angielskich słownikach specjalistycznych (Borkowski 2011; Myrczek-Kadłubicka 2013; *Słownik prawny polsko-angielski* 1986; Oźga 2009; Pieńkos 2002) oraz w angielskich słownikach prawa (*Dictionary of Law* 2003; Curzon 2002; *Jowitt's Dictionary of English Law* 1959). W podręczniku prawa spadkowego (Kerridge, Brierley 2009: 399–419) używany jest jako synonim terminu „executor”.

Najbardziej trafny ekwiwalent dla polskiego terminu to rzeczownik „executor”. Jest on ekwiwalentem funkcjonalnym w rozumieniu Šarčević: „termin oznaczający pojęcie lub instytucję docelowego systemu prawnego, mającą taką samą funkcję jak dane pojęcie źródłowego systemu prawnego” (1997: 236; tłum. – A.K.). Po pierwsze dlatego, że występuje bardzo licznie w bazie legislation.gov.uk, pojawia się we wszystkich słownikach prawa angielskiego i wspomnianych podręcznikach, gdzie odnosi się do osoby zarządzającej spadkiem po śmierci spadkodawcy testamentowego, przez którego został do tej funkcji powołany. Po drugie na podstawie poniższych definicji terminu „executor” oraz przedstawionej powyżej definicji polskiego terminu można stwierdzić, że terminy polski i angielski oznaczają osobę, którą wyznaczył testator do zarządzania jego majątkiem po jego śmierci (funkcja instytucji prawnych, które nazywają wspomniane terminy jest tożsama).

Definicje terminu „executor” pochodzące ze wspomnianych słowników są bardzo zbliżone, brzmia one np.: „the person to whom the execution of a will, that is, the duty of carrying its provisions into effect, is confided by the testator” (*Jowitt's Dictionary of English Law* 1959) czy „one appointed by a will to administer the testator's property and to carry out provisions of that will” (Curzon 2002).

Co istotne w przekładzie na język angielski, należy podkreślić, że w słownikach i podręcznikach dotyczących prawa Anglii i Walii stosuje się żeńskie formy rzeczowników, o których jest mowa powyżej, a mianowicie „executrix” i „administratrix”. Nie występują one jednak w tekstach źródeł prawa.

4. Techniki stosowane w tworzeniu ekwiwalentów angielskich

Na podstawie powyższego można stwierdzić, że przy tworzeniu ekwiwalentów „executor of a/the will” oraz „executor of testament” zastosowano technikę ekwiwalentu funkcjonalnego (używając ekwiwalentów funkcjonalnych „executor” oraz „testament” i „will”).

Należy podkreślić, że ekwiwalentami funkcjonalnymi (w rozumieniu Šarčević 1997: 236) dla polskiego terminu „testament” są angielskie rzeczowniki „will” i „testament”, ponieważ nazywają dokument, na mocy którego testator rozporządza swym majątkiem na wypadek śmierci. Powyższą tezę potwierdzają definicje. Termin „will” wyjaśniany jest jako „Dokument, na mocy którego osoba (nazywana testatorem) wskazuje wykonawcę testamentu oraz wskazuje sposób, w jaki spadek ma zostać przekazany ustanowionym przez niego spadkobiercom” (*A Dictionary of Law* 2003 – tu i dalej tłum. A.K.). Natomiast hasło „testament” brzmi:

Testament (*will*). Ściśle mówiąc testament (*testament*) to testament (*will*) obejmujący rozporządzenie tylko *personal property* (termin oznaczający, w dużym uproszczeniu, majątek ruchomy spadkodawcy testamentowego), a nie jego *real property* (termin oznaczający, w dużym uproszczeniu, nieruchomości spadkodawcy testamentowego). (*A Dictionary of Law* 2003: 496)

Na koniec należy przytoczyć również definicję terminu „testament” w prawie polskim:

dokument zawierający oświadczenie ostatniej woli testatora. [...] Dokument taki sporządzony może być przez samego testatora – testament własnoręczny, a w przypadkach przewidzianych w ustawie dokument obejmujący rozrządzenie majątkiem spadkodawcy może sporządzić osoba trzecia – np. testament notarialny. (Witczak, Kawalko 2010: 45)

Ponadto Berezowski (2015: 102–103) stwierdza: „w kontekście testamentu rzeczownika *will* używa się jako skróconej wersji pełnej nazwy *last will and testament*. Oba z nich odpowiada zatem polski termin *testament*”.

Jak dowiedziono powyżej, „executor” to ekwiwalent funkcjonalny, w konsekwencji tego stosowany wymiennie w podręczniku do prawa spadkowego (Kerridge, Brierley 2009: 399–419) „executor of the will” jest również ekwiwalentem funkcjonalnym. Przypomnijmy, że wyrażenie „executor of the will” występuje w źródłach prawa brytyjskiego, co potwierdza stosowanie badanego terminu w systemie prawa docelowego.

Należy dodać, że w prawie Szkocji występuje termin „executor”, oznaczający osobę wyznaczoną do rozrządzenia majątkiem zmarłego, która może zostać powołana w testamencie (dział Publikacje na stronie internetowej rządu szkockiego). „Executor nominate” to synonim terminu „executor”, natomiast „executor dative” to „executor” powoływany przez sąd w procedurze dziedziczenia nietestamentowego (*Miriam-Webster Online Dictionary*). Przyjmując więc, że funkcja instytucji nazywanych „executor” w prawie Anglii i Walii oraz Szkocji jest podobna, należy stwierdzić, że „executor nominate”, będący synonimem szkockiego terminu „executor”, również jest ekwiwalentem funkcjonalnym.

Ekwiwalenty słownikowe „executor” i „executor of a/the will” powstały w wyniku zastosowania techniki ekwiwalentu funkcjonalnego. Według Jopek-Bosiackiej (2006: 134) w zakresie terminologii tłumacz ma obowiązek odwoływać się do analogicznych instytucji prawa anglosaskiego bądź polskiego, w zależności od kierunku tłumaczenia. Jeżeli tego nie robi, jest narażony na zarzut braku profesjonalizmu. Ponadto zgodnie z „zasadą maksymalnego podobieństwa wybranych ekwiwalentów” (Kierzkowska 2005: 92) tłumacze powinni stosować ekwiwalenty funkcjonalne, w sytuacji gdy

zakresy semantyczne pary pojęć oznaczonych odpowiednimi terminami pokrywają się w największym stopniu. [...] Mamy wtedy do czynienia z tzw. ekwiwalentami naturalnymi zwanymi również ekwiwalentami funkcjonalnymi, to jest takimi, które w sposób naturalny funkcjonują w poszczególnych systemach prawnych. (Kierzkowska 2005: 92)

Ekwiwalent „executor of testament” zawiera w sobie ekwiwalenty funkcjonalne, ale nie występuje w źródłach prawa brytyjskiego, podręcznikach do prawa spadkowego Anglii i Walii ani w słownikach prawa Anglii i Walii, a nawet w bazie British National Corpus, w związku z czym jest kalką terminu polskiego. Technika kalki nazywa się tu

dosłowne tłumaczenie połączenia wyrazowego jest częściej przenoszona z języków o dużym zasięgu do języków o małym zasięgu [...] stosowanie kalki w tłumaczeniu z języka o stosunkowo małym zasięgu, jakim jest język polski, wymaga najczęściej wyjaśnienia w języku o dużym zasięgu. (Kierzkowska 1991: 33)

W literaturze przedstawiane są zalety i wady stosowania obu wymienionych technik. Jedną z zalet techniki ekwiwalentu funkcjonalnego jest domniemanie, że ekwiwalent jest znany odbiorcy docelowemu i wywołuje

on u niego określone skojarzenia. Z drugiej strony stosowanie ekwiwalentu funkcjonalnego rodzi niebezpieczeństwo uznania przez odbiorcę, że instytucja prawa obcego jest identyczna z instytucją prawa rodzimego. Natomiast zastosowanie kalki powoduje, że odbiorca ma świadomość nieprzystawalności instytucji systemów prawa i prawdopodobnie sam będzie szukać informacji dotyczących danego terminu, z drugiej strony jednak ekwiwalent prawdopodobnie nie wywołuje u niego żadnych skojarzeń (Kizińska 2015: 183–184).

Na podstawie powyższych rozważań należy uznać, że dla odbiorcy dalekiego termin „*executor of the will*”, odnoszący się do prawa Anglii i Walii, oraz termin „*executor nominate*”, dotyczący prawa szkockiego, są ekwiwalentne w stosunku do terminu polskiego. Ponadto dla odbiorcy bliskiego, który musi znać różnice pomiędzy omawianymi instytucjami prawa polskiego i Anglii i Walii czy Szkocji, terminy te mogą nie być wystarczająco ekwiwalentne w stosunku do terminu polskiego. Terminy „odbiorca daleki” oraz „odbiorca bliski” są tu rozumiane zgodnie z definicją Kierzkowskiej. „Odbiorca bliski” to „odbiorca znający kulturę kraju języka źródłowego lub co najmniej mający motywację, aby zapoznać się z jej realiami”, a „odbiorca daleki” to osoba „zupełnie niezainteresowana zgłębianiem zawichości obcego dla niej systemu prawnego i nie ma jakiegokolwiek motywacji do uczynienia tego w przyszłości” (2008: 88 i 89).

Literatura

- Berezowski, L., 2015, *Jak czytać i rozumieć angielskie dokumenty notarialne, testamenty i pełnomocnictwa?*, Warszawa.
- Birks, P., 2000, *English Private Law*, t. 1–2, Oxford.
- Gizbert-Studnicki, T., 1986, „Język prawny z perspektywy socjolingwistycznej”, [w:] *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego – Prace z nauk politycznych*, nr 26.
- Jopek-Bosiacka, A., 2006, *Przekład prawny i sądowy*, Warszawa.
- Kalina-Prasznic, U. (red.), 2007, *Encyklopedia prawa*, Warszawa.
- Kawałko, A., Witczak, H., 2010, *Prawo spadkowe*, Warszawa.
- Kerridge, R., Brierley, A.H.R., 2009, *Parry and Kerridge: The Law of Succession*, 12th edition, London.
- Kierzkowska, D., 1991, *Kodeks tłumacza przysięgłego*, Warszawa.
- Kierzkowska, D., 2005, *Kodeks tłumacza przysięgłego z komentarzem*, Warszawa.
- Kierzkowska, D., 2008, *Tłumaczenie prawnicze*, Warszawa.

- Kizińska, A., 2015, *Ekwiwalencja w tłumaczeniu tekstów prawnych i prawnych. Polskie i brytyjskie prawo spadkowe*, Warszawa.
- Kordasiewicz, B. (red.), 2016, *System prawa prywatnego*, t. 10: *Prawo spadkowe*, wyd. 4, Warszawa.
- Lukszyn, J., Zmarzer W., 2001, *Teoretyczne podstawy terminologii*, Warszawa.
- Morawski, L., 1980, „O pewnym rozumieniu prawa i faktu oraz o niektórych jego zastosowaniach”, [w:] *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, nr 1, s. 185–204.
- Šarčević, S., 1997, *New Approach to Legal Translation*, The Hague.
- Wróblewski, B., 1948, „Język prawny i prawniczy”, [w:] *Polska Akademia Umiejętności. Prace Komisji Prawniczej*, nr 3.
- Zelek, M., 2015, „Objaśnienia do art. 981²s-990¹”, [w:] *Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz do art. 450-1088 Duże Komentarze Becka*, M. Gutowski (red.), t. 2, Warszawa, s. 1587–1649.

Słowniki

Jednojęzyczne

A Dictionary of Law, 2003, Oxford.

Curzon, L., 2002, *Dictionary of Law*, New York.

Jowitt's Dictionary of English Law, 1959, London.

Dwujęzyczne

Borkowski, T., 2011, *Polsko-angielski słownik terminów prawnych Polterm z definicjami*, Warszawa.

Bujalski, R., 2009, *Angielsko-polski słownik orzecznictwa sądów europejskich*, Warszawa.

Jaślan, J. i H., 2015, *Słownik terminologii prawnej i ekonomicznej angielsko-polski*, Warszawa.

Myrczek-Kadłubicka, E., 2013, *Dictionary of Law Terms, Polish-English*, Warszawa.

Oźga, E., 2009, *The Great Dictionary of Law and Economics, Vol. 2 Polish-English*, Warszawa.

Pieńkos, J., 2002, *Polsko-angielski słownik prawniczy*, Kraków.

Słownik prawny polsko-angielski, 1986, Warszawa–Wrocław–Kraków–Gdańsk–Łódź.

Strony internetowe

British National Corpus, www.natcorp.ox.ac.uk (dostęp: 20 czerwca 2016 r.).
legislation.gov.uk (dostęp: 20 czerwca 2016 r.).

- Merridiam-Webster Online Dictionary <http://www.merriam-webster.com/dictionary/executor%E2%80%93nominate> (dostęp: 20 czerwca 2016 r.).
- The Scottish Parliament, Publications, <http://www.gov.scot/Publications/2013/03/9207/13> (dostęp: 20 czerwca 2016 r.).
- Twardo, S. 2009, *Korpusy tekstowe a tworzenie materiałów na zajęcia z języków obcych*, V Międzynarodowa Konferencja Edukacyjna „Języki obce w kontekście współczesnych wyzwań i perspektyw”, Ustroń, 24–26 IV 2009, <http://www.kms.polsl.pl/prv/spnjo/referaty/twardo.pdf> (dostęp: 20 czerwca 2013 r.).
- www.gov.uk (dostęp: 22 czerwca 2016 r.).

Akty prawne

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dziennik Ustaw z dnia 18 maja 1964 r.).
- Ulster Bank Act 1992, Citibank International Act 1993, Unibank Act 1993, Commercial and Private Bank Act 1991, Allied Irish Banks Act 1993, HBOS Group Reorganisation Act 2006, Barclays Group Reorganisation Act 2002, Australia and New Zealand Banking Group Act 1996 oraz HSBC Investment Banking Act 2002, National Australia Group Europe Act 2001, HFC Bank Act 1999, Lloyds TSB Act 1998, Hill Samuel Bank and United Dominions Trust Act 1994, Cemeteries Clauses Act 1847.

English equivalents of the term „wykonawca testamentu”

Summary

This paper constitutes a preliminary study aiming at assessing English equivalents of the Polish term “wykonawca testamentu” suggested in most popular bilingual specialist dictionaries. The English equivalents discussed include: “executor of a will”, “executor of testament” and “executor nominate”. In order to conduct a thorough assessment of the suggested equivalents, the definitions of the Polish term and their English equivalents presented in monolingual legal dictionaries of British law have been analysed. Moreover, the study aims to verify whether or not the suggested equivalents occur in the texts of the British sources of law and jurisprudence. Finally, translation techniques applied while forming English equivalents under discussion are identified.

Keywords: legal term, equivalent, functional equivalent, translation technique, *calque*, executor, succession law

